

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 553/2017-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], Belgicko, zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Husárom, Vojenská 14, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 19/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júla 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej

len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 19/2013 (ďalej aj „namietané konanie“).

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľ uviedol, že na okresnom súde je pod sp. zn. 11 C 19/2013 vedený spor o zaplatenie sumy 3 253 € s prísl., v ktorom je účastníkom konania (žalobcom). Žaloba bola podaná na okresnom súde 21. januára 2013.

Napriek uplynutiu 4 rokov a 6 mesiacov od podania žaloby vo veci doteraz nebolo nariadené ani jedno pojednávanie, a to napriek žiadosti sťažovateľa.

Pôvodným žalobcom bola obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ] (pravdepodobne malo byť správne určené mesto – [REDAKOVANÉ], sťažovateľ v sťažnosti nekonkretizoval, pozn.), kde je sťažovateľ jediným spoločníkom a jediným konateľom. Uvedená spoločnosť ukončila na území Slovenskej republiky podnikanie. Z uvedeného dôvodu pôvodný žalobca požiadal o zmenu účastníka konania na strane žalobcu, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo strany žalobcu na konateľa žalobcu a jediného spoločníka. Okresný súd návrhu na zmenu účastníka konania vyhovel uznesením sp. zn. 11 C 19/2013 z 30. júna 2017, avšak ani s doručením tohto rozhodnutia nenariadil termín pojednávania.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol: „*Máme za to, že tieto citované ustanovenia sú nečinnosťou a neefektívnosťou konania súdu v súdnom konaní porušované. Súdne konanie od podania žaloby trvá 4 roky a 6 mesiace a vo veci zatiaľ nebolo vytyčené ani jedno pojednávanie...*“

Zo súdneho spisu je zrejmé, že prieťahy v konaní boli spôsobené najmä nečinnosťou, resp. neefektívnosťou konania Okresného súdu. Nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní...“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„*Základné právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvalé bytom: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], Belgicko..., na prerokovanie veci bez zbytočných*

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd postupom Okresného súdu Košice - okolie vedenom pod sp. zn. 11C/19/2013 porušené bolo.

Okresnému súdu Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/19/2013 prikazuje konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

██████████ ██████████ ██████████ ██████████... priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2500 € (slovom dvetisícpäťsto euro), ktoré je Okresný súd Košice - okolie povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresnému súdu Košice - okolie ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia právnomu zástupcovi JUDr. Ivanovi Husárovi za zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom SR, vo výške 374,81 € na účet vedený... do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, I. ÚS 88/07, I. ÚS 66/98, II. ÚS 380/2012).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05, I. ÚS 71/09), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má

k dispozícii podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa ustáleného názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov. Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (IV. ÚS 153/03, I. ÚS 164/2010, I. ÚS 71/09 a ďalšie).

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy vecí nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti

inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Sťažovateľ v prerokúvanej veci nesplnil požiadavku namietania prieskumov v konaní pred orgánom štátnej správy súdov pred podaním sťažnosti ústavnému súdu a ani nepreukázal, že ju nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V nadväznosti na to ústavný súd dodáva, že „povinnosť vyčerpania dostupných a účinných prostriedkov ochrany základných práv a slobôd, porušenie ktorých sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, tiež vyžaduje, aby sťažovateľ konal v súlade s pravidlami, ktoré s uplatnením daného prostriedku súvisia. Nekonanie týmto spôsobom má za následok nesplnenie sťažovateľovej povinnosti vyčerpať dostupný prostriedok ochrany svojich práv“ (III. ÚS 44/03, I. ÚS 71/09).

Navyše, ústavný súd zo spisového materiálu na vec sa vzťahujúceho, ktorý si vyžiadal z okresného súdu, zistil, že uznesením sp. zn. 11 C 19/2013 z 30. júna 2017 (ktorý nadobudol právoplatnosť 17. júla 2017) okresný súd pripustil, aby v namietanom konaní na základe zmluvy o postúpení pohľadávky vystúpil z konania žalobca - [REDACTED], so sídlom [REDACTED], a na jeho miesto vstúpil [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Belgicko, (sťažovateľ).

Sťažovateľ, ktorý sa stal účastníkom konania 17. júla 2017, na ústavnom súde namieta neprimeranú dĺžku napadnutého konania. Sťažnosť podal 24. júla 2017, teda sedem dní po tom, ako sa stal účastníkom konania. Sťažnosť sťažovateľa bolo možné odmietnuť aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti, pretože ústavný súd po dobu, počas ktorej je sťažovateľ účastníkom konania, nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2017